

“Matbuat lisâni” ve Yeni Asya’nın mânâsı

“Matbuat lisâni”yla daha hayatının ilk devresinde konuşmaya başlayan Bediüzzaman, “Herkes vazifesini bilmeli; sûi istimal etmemeli!” ikazından sonra gazetelerin “iki mühim vazife”yi yerine getirmesi gerektiğini kaydediyor:

Birincisi, “dellâlü’l mehâsinü ve ve’l-meâyib (iyilikleri ve kusurları ilân etmek)”; ikincisi ise “hatibü’l umumî (umum adına konuşup herkese hitap etmek) veyahut mürebbiyyül’l efkâr” (fikirleri terbiye edip olgunlaştırmak.) (Eski Said Dönemi Eserleri, 187-8)

Bediüzzaman’a göre, “matbuat”ın, bugünkü ifâde ile medyanın en başta gelen temel görevlerinden biri, millet hâkimiyetinin gereği olarak “teftiştir” (denetim).

Bunun içindir ki, medyanın zihinleri kargaşadan kurtarıp doğruları gösteren, yanlışlara karşı teyakkuza sevk eden, millet adına denetim ve ikaz vazifesini gören ve fikirleri terbiye eden bir “mürebbiyyül’l efkâr” ve kamuoyunu doğruya yönelten, fikirlerin klavuzu ve yol göstericisi işlevini yerine getiren bir “bedraka-i efkâr” (fikirlerin kılavuzu) olmasının ehemmiyetini nazara veriyor.

“Demokrasinin zembereği” diye nitelediği efkâr-ı ammenin (kamuoyunun) “tehditlerle, korkularla, hilelerle başka bir mecrâyâ çevrilmesi”ne ve milletin sathî ve geçici de olsa “muhâkeme-i akliyesi”nin kapatılıp yanlışlara sürüklenmesine (İşârât’ül l’câz, 164) karşı, hayatının her döneminde “matbuat lisâni”yla, basın yoluyla zihinleri kargaşadan kurtarmak, doğrularda sebat etmek, milleti aydınlatmak ve uyarmak vazifesine dikkat çekiyor.

FİKİRLERİ AYDINLATIP İSTİKAMETLENDİRME

Bu meyânda “matbuatın hastalıkları”nı öncelikle gazetecilerin, “intikam fikrinin habis (kötülük) kaynağı şahsiyatı (şahsiyetçiliği, şahsî hesaplarını) karıştırmaları” “veyahut on para kazanmak için ahlâk-ı İslâmiyeyi esasıyla sarsan istihzaat (alaycı yayınlar) ve terzilât (rezil etme, itibarını düşürme) ve müstehcenât (açık saçıklıkla ahlâka aykırı edep dışı yayınlar) ile ezhân-ı şûrede (verimsiz çorak zihinlerde) ahlâk-ı rezilenin (aşağılık, rezil ahlâkın) tohumlarını ekmeleri...” olarak özetliyor.

Yine bundandır ki, gazetelerin “hava-i gıll-u gış” diye tanımladığı gizli kin ve kötü niyetlerle süslenmiş müzevirlik ve koğuculuk dolu yalan ve dolan propagandalarına, özellikle “garazkârane münâkaşata (tartışmalara)” taraf olup, “yalan ve ifratperverâne keşmekeş” yayınlarla yaydıkları fesadın önüne geçilmesinin gereğini bildiriyor.

Ortalığı karıştıran ve gerçekleri çarpıtan, toplumun sosyal dengesini ve âhengini bozup milleti istikametten ayırarak inhiraf uçuşumuna iten, yanıltan; “mürçiflik”le fikirleri müşevveş eden, “şemâtetle” (şamatayla) kötülükleri telkin edici

karmakarışık ve karıştırıcı yayınlara karşı, “feverân eden efkâr-ı umumiye ile zihnî aldatmaların, mugâlataların (demagojilerin) dağılması ve hakikatin meydana çıkması” için basın aracılığıyla yine matbuat yoluyla mücadelenin zarûretini ifâde ediyor. (Emirdağ Lâhikası, 404-5)

Osmanlının son döneminden hayatının sonuna kadar “matbuât âleminde tezâhür” hakikatiyle, basındaki olumsuzluklara karşı “Ben de gazetelerde onları reddeden makaleler neşrettim” diyerek yine basın (medya) diliyle mukabele eden Bediüzzaman “vatan, millet ve İslâmiyeti” alâkadar eden, sosyal hayata ve siyasete dair meselelerde fikirleri aydınlatıp istikametlendirme çalışmalarını bizzat yapıyor.

HAKLI ŞÛRA, İHLÂS VE TESÂNÜDLE

İşte, demokrasiyi, hakkı ve hukuku katleden 1960 kanlı darbesi sonrası evvela 11 sayısının 10’u sıkıyönetimce toplanan “Zülfikar” gazetesiyle başlayıp “Uhuvvet” ismiyle devam eden, ardından Bediüzzaman’ın talebelerinden Zübeyir Gündüzalp’in gayretiyle 24 Ekim 1967’de haftalık çıkan “İttihad”ın ardından 21 Şubat 1970’te doğan Yeni Asya’nın canlı ve güçlü manşetleri, dolgun muhtevasıyla büyük bir teveccühe mazhar olan, demokrasiyi, temel hak ve özgürlükleri, din eğitimi ve öğretimini, inanç ve ibâdet hürriyetini savunmayı şîâr edinen, milletin hakkını ve hukukunu çiğneyenlere büyük bir dirençle karşı koyan yayınlarının neşriyat âlemindeki mânâsı budur.

İlk Genel Yayın Müdürü merhum Mustafa Polat’ın ilk sayısında “Hüküm” başlıklı başyazısındaki, “Yeni Asya bu inanç içerisinde devam edecek; hakkı müdafaa etmek esastır; bundan asla vazgeçmeyeceğiz” taahhüdüne sadakatle.

Ve Polat’ın, “Rahmet-i İlâhiyeden ümidimizi kesmeyeceğiz. ‘Haklı şûra, ihlâs ve tesânüdü netice verdiği’nden’ dâima istişâre yolunu seçecek, samimiyeti, birlik ve beraberliği telkin edeceğiz. El ve gönül birliği, kalp ve kafa birliği içerisinde meselelerimizi halledeceğiz ki Yeni Asya, kötülüğe, heva ve hevese galebe edebilsin” esaslarına ciddiyetle bağlı kalarak...